

[Krarup.]

Beskyttelse, det vil sige en Prisforhøjelse, men alligevel er vi vist alle sammen enige om, at det vil være bedre at holde Produktionen i Gang end at forøge Arbejdsløsheden yderligere.

Det andet Spørgsmaal, om Sukkeret ikke kan fremstilles for en lavere Pris, maa jeg ogsaa besvare med et Nej. Visse Udgifter er fastlagt: Jordrente, Skatter, Prisen paa Kunstgødning, Fragt af Roerne til Fabrik, Prisen paa Kul og Kalk, Arbejdsløn i Mark og Fabrik, og af disse Tal er det største, nemlig Arbejdsudgifterne i Roemarkerne, steget betydeligt. Jeg kan i denne Forbindelse oplyse, at Landøkonomisk Driftsbureau opgiver, at Lønninger til Karle i det nu afsluttede Regnskabsaar, 1937—38, er steget med 12 pCt., og at Lønnen til Daglejere er steget med 7 pCt. i Sammenligning med Aaret forud. Sammenligner vi med en 5 Aars Periode, er Karlelønnen steget med 64 pCt. og Daglejerslønnen med 45 pCt., og i samme Tidsrum er Prisen paa Sukkerroer kun steget med 17 pCt. Jeg mener ligesom den ærede Ordfører for Venstre, at Arbejdslønnen for Roearbejdet ingenlunde er for høj, det er det haardeste Arbejde af alt Landbrugsarbejde. Arbejdet Sommeren igennem med Lugning og Udynding af Sukkerroer kræver et saa gennemført Haandelag og saa megen Træning, at det kun er de øvede Folk, der kan holde en nogenlunde god Dagløn ved Akkordarbejde i Sukkerroer. Tænker man saa paa Arbejdet om Efteraaret hen i Oktober-November Maaned, maa man sige, at den Arbejder, der har paataget sig at levere en stadig jævnt glidende Strøm af Sukkerroer fra de lerede Marker ind til Sukkerfabrikerne, og som gennemfører denne Levering, har Krav paa at tjene i hvert Fald én rimelig Dagløn for det snavsede og ubehagelige Arbejde.

Hvad Sukkerprisen angaar, maa man ogsaa tage i Betragtning, at Roedyrkeren er ene om at bære Risikoen ved en mislykket Høst. Roedyrkerne vil mange Aar frem i Tiden huske Aaret 1934, da Danmarks Sukkerproduktion gik ned til 82 000 t, fra de normale 220 000 t. Jeg oplevede, hvad jeg ikke har været ude for før, og jeg har dog været med til at avle Sukkerroer i 21 Aar, at min Avl gik ned til 90 Centner pr. Td. Land imod et normalt Udbytte paa ca. 400 Centner, medens det meste, jeg har avlet i den Periode, ligger helt oppe paa 500 Centner. Det vil sige, at denne Produktion, som man ellers regner for at være nogenlunde sikker, alligevel er udsat for

meget betydelige Svingninger, altsaa fra 90 Centner helt op til 500 Centner pr. Td. Land. Risikoen ved en saadan mislykket Høst, som kommer en Gang imellem, maa ene og alene bæres af Roedyrkeren — Arbejderen kan jo ikke gøre for det, hans Arbejde er praktisk talt lige stort, og han faar sine 90 eller 100 Kr. pr. Td. Land, hvad enten Roedbyttet ligger paa det ene eller paa det andet Tal.

I denne Sammenhæng kunde der ogsaa være Grund til at spørge, om Landmanden i Modsætning til Industrien ingen Prisstigninger skal have paa sine Varer, om han skal være den eneste, der mærker Produktionsomkostningernes Stigning uden at skulle have noget for det. Skal han være ene i dette Land om at producere billigt, og skal der være to Pristal, et for Industrivarer og et andet for Landbrugsprodukter?

Naar Sukkerprisen stiger med 1 Øre pr. kg, hvad den vil gøre, naar dette Lovforslag vedtages, vil nogle maaske spørge: Er dette nu ikke en særlig Begunstigelse for den Landmand, hvem der er sikret Ret til at dyrke Sukkerroer? — det Spørgsmaal hører man ogsaa inden for Landmændenes egen Kreds. Jeg har truffet ikke saa faa Jyder, som siger, at Landmændene paa Sjælland og i Særdeleshed paa Lolland kan sagtens, de har den bedste Jord i Landet, og de faar oven i Købet Statsstøtte til en Produktion, som tager saadan noget som 16 pCt. af deres Jord; saaledes er Forholdet nemlig paa Lolland-Falster. Dertil vil jeg for det første svare, at det er kun 1 pCt. af den danske Landbrugsjord, altsaa et forholdsvis meget ringe Areal, der bliver brugt til Sukkerroer. Jeg vil for det andet svare, at i den nu afsluttede 5 Aars Periode, for hvilken vi har Landøkonomisk Driftsbureaus Oversigter, har Nettooverskuddet af Sukkerroemarkerne kun været 3 Kr. pr. ha, hvilket er et meget lille Beløb. Hvis vi tager Gennemsnittet for de sidste 18 Aar, fra 1919—20 til nu, er Nettoudbyttet 51 Kr. pr. ha, altsaa noget bedre. Den Gaardmand, som har 10 Tdr. Land med Sukkerroer, kan med andre Ord regne med at have et Nettoudbytte af denne Produktion, der kræver meget Arbejde, paa 250 Kr. i alt. Det vil næppe nogen misunde ham. Men det er dog i hvert Fald et positivt Tal, og Landbruget er ikke forvent, saa at Jyderne paa en vis Maade har Ret i, at Øboerne er favoriserede, naar de har Adgang til Sukkerroedyrkning, idet det er en Avl, som i al Almindelighed vil kunne svare Regning.

I Sukkerroedyrkingen er der ogsaa